

- ۱ جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید.
وجود، وجه مشترک موجودات و ماهیت، وجه موجودات است.
- ۲ درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.
- «آیا علاوه بر موجودات جسمانی، موجودات غیرجسمانی هم هست؟» یکی از مسئله‌های مورد بحث فلاسفه است.
- ۳ چرا حمل وجود بر «درخت»، به دلیل نیاز دارد؟ توضیح دهید.
- ۴ از دیدگاه ابن‌سینا، وقتی می‌گوییم «آب و وجود دو مفهوم از یک موجود هستند»، به چه معنا می‌باشد؟ توضیح دهید.
- ۵ در کدام قضیه، محمول از اجزاء ذاتی موضوع است؟
(۱ آهن، فلز است. (۲ آب، شور است.
- ۶ محصول در کدامیک از قضایای زیر، جزء مفهوم موضوع است نه عین آن؟
(۱ مثلث شکل است. (۲ مثلث شکل سه‌ضلعی است.
- ۷ یک فیلسوف مسلمان و یک فیلسوف اروپایی را که «نظریه‌ی مغایرت وجود و ماهیت» را پایه‌ی برهان خود در خداشناسی قرار داده‌اند، نام ببرید.
- ۸ جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید.
- در قضیه‌ی «دیوار خانه‌ی ما سفید است»، رابطه‌ی محمول با موضوع خود، رابطه‌ی است.
- ۹ جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید.
- کودک با استفاده از کلمه‌ی «این» یا «آن» نشان می‌دهد که از اشیاء آگاه است.
- ۱۰ تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟
- در عالم خارج، دو امر جداگانه به نام «آب» و «وجود» نداریم و آن‌ها دو مفهوم مختلف از یک موجود واحدند.
- ۱۱ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:
الف) توماس آکوئیناس که با فلسفه‌ی ابن‌سینا آشنا بود، نظریه‌ی را پایه‌ی برهان خود در خداشناسی قرار داده بود.
ب) در قضیه‌ی «مثلث دارای چهار ضلع است» رابطه‌ی محمول با موضوع، رابطه‌ی می‌باشد.
- ۱۲ سرنوشت فلسفه تومیسیم چگونه بود؟
- ۱۳ چگونه اروپا دوباره با تفکر ارسطویی آشنا شد؟

۱۴ فلسفه آکویناس متکی بر چه چیزی بود؟

۱۵ بعد از تقدیر لویی سیزدهم از آکویناس چه اتفاقی برای او و نظریه‌هایش افتاد؟

۱۶ اصل مغایرت وجود و ماهیت چگونه در اروپا گسترده شد؟

۱۷ جایگاه موضوع و محمول با تغییر کردن چه اتفاقاتی برایش می‌افتد؟

۱۸ دلایل وجود بر یک چیستی از چه طریق به دست می‌آید؟

۱۹ دو ویژگی برای رابطه با این وجود و انسان را توضیح دهید.

۲۰ تفاوت انسان و حیوان ناطق را توضیح دهید.

۲۱ کتاب شفا ابن‌سینا چند قسمت دارد؟ توضیح دهید.

۲۲ دو جنبه مختلف که انسان از نگاه فلسفی در آب می‌بیند چگونه است؟

۲۳ توضیحات مختصر ابن‌سینا راجب به وجود و ماهیت چه بود؟

۲۴ هدف کودک از سؤال پرسیدن درباره‌ی حیوانات چیست؟

۲۵ چرا کودک از کلمه این و آن استفاده می‌کند؟

۲۶ تکرار سؤال «این چیست» توسط کودک به چه دلیل است؟

۲۷ هستی و چیستی را کامل تعریف کنید.

۲۸ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) فلسفه‌ی تومیسیم از نظریات ابن‌رشد نیز تا حدودی استفاده می‌کرد.
ب) در فلسفه‌ی تومیسیم از نظریات دیگر فلاسفه‌ی اروپایی استفاده نمی‌شد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) آکوئیناس موجب مناقشات فراوان در اروپا شد.
ب) آکوئیناس برای خداشناسی از ابن‌سینا تبعیت می‌کرد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) فرق بین ماهیت و وجود از اساسی‌ترین آرا فلسفی است.
ب) برای تفکر اسلامی فرق بین ماهیت و وجود مهم بود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) پاپ لویی ۱۳ تفکرات آکوئیناس را ستود.
ب) پاپ لویی ۱۳ می‌خواست تفکرات آکوئیناس را سر رأس مسیحیت قرار دهد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) آکوئیناس از پیشگامان عقلانیت بود.
ب) آکوئیناس دارای مخالفان زیادی در کلیسا بود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) هرگاه محمول غیر از موضوع باشد حمل اولی ذاتی است.
ب) هرگاه محمول غیر از موضوع باشد حمل شایع صناعی است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) تفاوت‌های بنیادین بین وجود و انسان می‌توان قائل شد.
ب) شباهت‌های زیادی نیز بین وجود و انسان است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) حمل حیوان ناطق به انسان ممکن نیست.
ب) حمل انسان به حیوان ناطق ممکن نیست.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) تفاوت انسان و حیوان در اجمال آن است.
ب) تفاوت انسان و حیوان اجمالاً و صرفاً در گستردگی‌شان است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) از واژه مثلث برای شکل سه‌ضلعی استفاده می‌شود.
ب) از واژه سه‌ضلعی برای مثلث تنها استفاده نمی‌شود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) کتاب شفا قابل استفاده برای مخاطب است به دلیل نوشتار مناسب.
ب) شفا فقط درباره پزشکی است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده‌ی آب هستند.
ب) هستی و چیستی دو جز تشکیل‌دهنده‌ی موجودات هستند.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) وجه اختصاصی موجودات برای انسان همواره مشخص بوده است.
ب) وجه اشتراکی موجودات برای انسان همواره مشخص بوده است.

۴۱

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ماهیت وجه اختصاصی موجودات است.
ب) چیستی وجه اختصاصی موجودات است.

۴۲

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) چیستی داشتن از جنبه‌های هر موجود است.
ب) انسان در کل دو جنبه از هر موجود را می‌یابد.

۴۳

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) هستی منحصر به موجودات زنده نیست.
ب) باید میزان وجود و هستی به هر موجودی بررسی شود.

۴۴

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ممکن است آگاهی که وجود دارد از هستی و چیستی کامل نباشد.
ب) کامل بودن آگاهی هر فرد مانند دیگر نیست.

۴۵

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) ماهیت و چیستی برای هر فرد همواره از آن آگاه نیست.
ب) افراد زیادی در این‌جا وجود دارد که از هستی و چیستی خیلی از موارد اطلاع ندارند.

۴۶

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) باید همواره کلمات مورد استفاده در جمله را نسبت به معنای آن دقت کرد.
ب) کلمه این و آن به منظور رسیدن به یک موضوع مطرح می‌شود.

۴۷

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) واقعیت نداشتن بسیاری از امور امروز مشهود است.
ب) این میان وجود واقعیت و بقیه موارد تفاوت‌های زیادی وجود دارد.

۴۸

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) هستی و چیستی دو مفهوم بسیار انتزاعی هستند.
ب) مفهومی که پشت هستی و چیستی است برای فلاسفه در بسیاری از موارد انتزاعی بوده است.

۴۹

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟
الف) معرفت‌شناسی مانند وجودشناسی درباره علم صحبت می‌کند.
ب) معرفت‌شناسی درباره خود علم به صورت مستقیم صحبت نمی‌کند.

۵۰

در قرن‌های ۱۳ تا ۱۵ میلادی، فلسفه‌ی اروپا تحت تأثیر اندیشه‌های و بود.

۵۱

نظریه‌ی مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا رواج داد.

۵۲

برهان ابن‌سینا برای اثبات وجود خدا بر پایه‌ی اصل قرار دارد.

۵۳

حمل جزئی از ماهیت بر ماهیت محسوب می‌شود.

۵۵ آیا در قضیه‌ی «مثلث سه‌ضلعی است» حمل محمول بر موضوع نیاز به دلیل دارد؟ چرا؟

۵۶ علی و محمد در حال گفت‌گو بودند، از دور حیوانی را دیدند علی گفت آن حیوان «شیر» است ولی محمد گفت آن حیوان «پلنگ» است، وقتی حیوان نزدیک شد دیدند نه شیر است و نه پلنگ، بلکه ببر است.

به نظر شما چه نتیجه‌ای می‌توان در نسبت بین چیستی و هستی حیوان گرفت؟

۵۷ اگر مفهوم «وجود» عین مفهوم «ماهیت» یا جزء آن بود، آیا مشکل و مسئله‌ای پیش می‌آمد؟ پاسخ مثبت یا منفی خود را توضیح دهید.

۵۸ اطراف ما اشیاء فراوانی هستند که هم «چیستی» آن‌ها را تا حدود زیادی می‌شناسیم و هم از «هستی»شان اطلاع داریم؛ مانند:

برخی امور هستند که «چیستی»شان برای ما روشن است و حتی در علوم هم کاربرد دارند اما نمی‌دانیم به همان دقتی که آن‌ها را تعریف می‌کنیم، «وجود» دارند یا نه؛ مانند:

برخی امور هستند که از «هستی»شان خبر داریم اما هنوز درباره‌ی «چیستی» آن‌ها نظر روشنی نداریم؛ مانند:

«چیستی»های فراوانی را هم می‌توانیم در ذهن خود حاضر کنیم؛ در حالی‌که می‌دانیم این امور، حداقل تاکنون «وجود» ندارند؛ مانند:

۵۹ مشخص کنید در کدام‌یک از گزاره‌های زیر، حمل محمول به موضوع، نیازمند دلیل است؟ چرا؟
الف) شتر حیوان است. ب) انسان مخلوق است.

۶۰ درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید.

- از نگاه فلسفه، آب یک موجود واحد با دو مفهوم مختلف است.

۶۱ تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط:

- وجود، وجه اختصاصی موجودات و ماهیت، وجه مشترک آنها است.

۶۲ تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟

- وجود هر شیء، بیان‌کننده‌ی ذاتیات آن است.

۶۳ یک فیلسوف مسلمان و یک فیلسوف غربی که نظریه‌ی مغایرت وجود و ماهیت را پایه‌ی برهان‌های خود در خداشناسی قرار دادند، نام ببرید.

۶۴ جای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید

ویژگی‌های مخصوص یک شیء را در منطق و فلسفه، آن شیء می‌گویند.

۶۵ تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟

- دلیل حمل وجود بر هر ماهیتی، از طریق حس و تجربه یا عقل محض قابل شناسایی است.

۶۶ صحیح یا غلط بودن عبارت زیر را تعیین کنید.

- حمل حیوان ناطق بر انسان، به دلیل نیاز دارد.

۶۷ به ترتیب، وجه مشترک و وجه اختصاصی موجودات چیست؟

۶۸ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد:
الف) میان انسان به عنوان یک «ماهیت» و «وجود»، رابطه‌ی ذاتی برقرار است.
ب) دیوید هیوم اصل علیّت را یک اصل تجربی می‌داند.
ج) در اندیشه‌ی حکمای ایران قدیم، مزدا همان خداوند است.
د) از نظر هراکلیتوس، اشیای عالم همان کلمات عقل هستند که حقیقت برتر است.
ه) حیات تعقلی مسلمانان با ظهور اسلام و تشکیل جامعه‌ی اسلامی آغاز شد.

۶۹ تفاوت حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» با حمل «موجود» بر «انسان» چیست؟ توضیح بدهید.

۷۰ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد:
الف) وجود و ماهیت در خارج از ذهن، دو امر جداگانه هستند و مغایرت دارند.
ب) ارسطو گفته است که نمی‌شود یک نظم بر جهان حاکم باشد، بدون این‌که موجودی برتر از ماده در کار باشد.
ج) ویلیام جیمز معتقد است که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.

۷۱ آیا در قضیه مثلث سه‌ضلعی است حمل محمول بر موضوع نیاز به دلیل دارد؟ چرا؟

۷۲ نظریه فرق بین وجود و ماهیت مورد چه استفاده‌ای قرار گرفت؟

۷۳ چرا حمل حیوان ناطق بر انسان نیاز به دلیل ندارد؟

۷۴ دو ویژگی از کلمه حیوان ناطق را نام ببرید.

۷۵ تفاوت نگاه شیمیایی و نگاه فلسفی به آب چیست؟

۷۶ انسان در هر چیز چند جنبه می‌بیند؟ آن‌ها را توضیح دهید.

۷۷ دو نمونه از چیزهایی که در خیال داریم اما اشتباه است را نام ببرید.

۷۸ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.
الف) نام یکی از فلاسفه‌ی بزرگ اروپا که با فلسفه‌ی ابن‌سینا آشنا بود، و نظریه‌ی «فرق وجود و ماهیت» را پایه‌ی برهان خود در خداشناسی قرار داد، بوده است.
ب) در قضیه‌ی «عدد پنج فرد است» رابطه‌ی محمول با موضوع، رابطه‌ای می‌باشد.

۷۹ تفاوت حمل «حیوان ناطق» بر انسان با حمل «موجود» بر انسان چیست؟ توضیح دهید.

۸۰

صحیح یا غلط بودن عبارت زیر را مشخص کنید.
وجود، امری واحد است و در مورد هر چیزی به کار رود، معنایی یکسان دارد. یعنی مفهوم وجود، مشترک معنوی است.

۸۱

گزینه‌ی مناسب را انتخاب کنید.
- کودک با استفاده از کلمه‌ی «این» یا «آن»، نشان می‌دهد که به (۱- وجود / ۲- ماهیت) اشیاء پی برده است.

۸۲

چرا در حمل «شکل سه‌ضلعی» بر «مثلث»، نمی‌توان از دلیل حمل سؤال کرد؟

۸۳

تفاوت حمل «شکل سه ضلعی» بر «مثلث» با حمل «موجود» بر «مثلث» چیست؟ توضیح بدهید.

۱ اختصاصی

۲ درست

۳ زیرا وجود، از اجزای تعریفی درخت نمی‌باشد. بیانگر ذات و حقیقت درخت نیست. از آن جدایی‌پذیر است. (ص ۵)

۴ بدین معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند. بلکه از موجودی واحد، دو مفهوم مختلف را به دست آورده‌ایم یعنی در عالم خارج دو امر جداگانه به نام آب و وجود نداریم. (ص ۴)

۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۵)

۷ ابن سینا - توماس آکوئیناس (ص ۶)

۸ امکانی (ص ۹)

۹ وجود (ص ۳)

۱۰ صحیح (ص ۴)

۱۱ الف) فرق وجود و ماهیت (ص ۶) ب) امتناعی (ص ۱۰)

۱۲ در قرن ۱۶ میلادی با رشد تجربه‌گرایی این دیدگاه‌ها جای خود را به فلسفه‌های حس‌گرا و تجربه‌گرا دادند و فرصت رشد و گسترش بیش‌تر را پیدا نکردند.

۱۳ اروپا از طریق دیدگاه‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد که توماس آکوئیناس آن‌را به اروپا آورده بود مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شدند.

۱۴ توماس آکوئیناس در قرن ۱۳ میلادی زندگی می‌کرد. فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری کرد که بیش‌تر به دیدگاه‌های ابن‌سینا و و تا حدودی ابن‌رشد بود.

۱۵ لویی سیزدهم فلسفه او را به عنوان سرمشقی برای تفکر مسیحی ستود و از آن پس از اندیشه‌های توماس مورد احترام کاتولیک‌ها بود و کم‌تر مورد نقد قرار می‌گرفت.

۱۶ یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام توماس آکوئیناس که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و موجب مناقشات فراوانی در آن‌جا شد.

۱۷ هرگاه مفهوم موضوع و محمول یکی باشد حمل اولی ذاتی است و هرگاه مفهوم محمول غیر از موضوع باشد حمل شایع صناعی است.

۱۸ دلایل ممکن است از طریق حس و تجربه به دست آید یا از طریق عقل محض.

۱۹ الف) انسان می‌تواند وجود داشته باشد و می‌تواند وجود نداشته باشد. (ب) حمل وجود بر هر چیستی از جمله انسان نیازمند دلیل است.

۲۰ تفاوت انسان و حیوان ناطق صرفاً در اجمال و گستردگی‌شان است. یعنی حیوان ناطق مفهوم گسترده انسان است و انسان همان اجمال حیوان ناطق می‌باشد.

۲۱ کتاب شفا ابن‌سینا دارای ۴ قسمت است که شامل منطق و طبیعیات و ریاضیات و الهیات است که مولف در هر قسمت به طور جداگانه مطالب موردنیاز را به صورت کامل تعریف کرده است.

۲۲ انسان با نظریه این دو جنبه دو مفهوم چیستی (آب) و هستی (وجود داشتن آب) را به دست می‌آورد و در خارج دو امر جداگانه به نام (آب) و (وجود) نداریم.

۲۳ ابن‌سینا توضیح داد که وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند به این معنا نیست که آن‌ها دو جز از یک چیزند که با هم ترکیب شده‌اند یا جمع شده‌اند.

۲۴ او می‌خواهد این حیوانات را بشناسد و از چیستی‌شان آگاه شود. هر چند این آگاهی کامل و تمام نباشد.

۲۵ کودک از این کلمات برای ابراز علیت خواهش یعنی دنبال علت بودن خود را نشان می‌دهد و انتظار این را دارد که با نام بردن این کلمات بتواند به خواسته خود که همان حقیقت‌یابی است پی ببرد.

۲۶ تکرار سؤال توسط کودک نشان‌دهنده دو چیز است: ابتدا این‌که کودک به موجودیت یک شیء پی برده است و دوم این است که سعی دارد به ماهیت آن موجود نیز پی ببرد.

۲۷ هستی به معنای وجود یک شیء است در جهان که به عنوان وجه مشترک بین تمامی موجودات قلمداد می‌شود و چیستی را به نوع آن شیء و این‌که چه چیزی است می‌گویند.

۲۸ الف) صحیح (ب) صحیح

۲۹ الف) صحیح (ب) صحیح

۳۰ الف) صحیح (ب) صحیح

۳۱ الف) صحیح (ب) غلط

۳۲ الف) صحیح (ب) صحیح

۳۳ الف) غلط (ب) صحیح

۳۴ الف) صحیح (ب) صحیح

۳۵ الف) غلط (ب) غلط

۳۶ الف) صحیح (ب) صحیح

۳۷ الف) صحیح

ب) غلط

۳۸ الف) صحیح

ب) غلط

۳۹ الف) صحیح

ب) صحیح

۴۰ الف) غلط

ب) صحیح

۴۱ الف) صحیح

ب) صحیح

۴۲ الف) صحیح

ب) غلط

۴۳ الف) صحیح

ب) غلط

۴۴ الف) صحیح

ب) صحیح

۴۵ الف) صحیح

ب) صحیح

۴۶ الف) صحیح

ب) صحیح

۴۷ الف) صحیح

ب) صحیح

۴۸ الف) غلط

ب) غلط

۴۹ الف) غلط

ب) صحیح

۵۰ در قرن‌های ۱۳ تا ۱۵ میلادی، فلسفه‌ی اروپا تحت تأثیر اندیشه‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد بود.

۵۱ نظریه‌ی مغایرت وجود و ماهیت را توماس آکوئیناس در اروپا رواج داد.

۵۲ برهان وجوب و امکان ابن‌سینا برای اثبات وجود خدا بر پایه‌ی اصل مغایرت وجود و ماهیت قرار دارد.

۵۳ حمل جزئی از ماهیت بر ماهیت ضروری محسوب می‌شود.

۵۴ تفکیک وجود و ماهیت در ذهن اتفاق می‌افتد.

۵۵

۵۶

۵۷

۵۹ گزینه ب - زیرا از اجزای تعریفی انسان نیست و چیستی او را تشکیل نمی‌دهد و بیان‌کننده ذات و حقیقت انسان نیست. (ص ۵ و ۷)

۶۰ صحیح (ص ۴)

۶۱ غلط (ص ۳)

۶۲ غلط (ص ۵)

۶۳ ابن‌سینا - توماس آکویناس (ص ۶)

۶۴ ذاتیات (ص ۳)

۶۵ صحیح (ص ۵)

۶۶ غلط (ص ۵)

۶۷ وجود - ماهیت (ص ۳)

۶۸ الف) غلط (ص ۳)

ج) صحیح (ص ۵۵)

ه) صحیح (ص ۷۲)

ب) غلط (ص ۱۶)
د) صحیح (ص ۵۵)

۶۹ در عبارت «انسان حیوان ناطق است» حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. اما حمل وجود بر انسان در عبارت انسان موجود است، رابطه‌ی ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. (ص ۵)

۷۰ الف) غلط (ص ۴) ب) درست (ص ۳۴) ج) درست (ص ۳۸)

۷۱ خیر حمل محمول به موضوع نیاز به دلیل ندارد زیرا ذات مثلث سه ضلعی بودن است و این باعث می‌شود که حمل اولی ذاتی ایجاد شود.

۷۲ این نظر پایه یکی از برهان‌های ابن‌سینا در اثبات وجود خدا به نام برهان وجوب و امکان نیز شد که در اثبات خدا بسیار استفاده شد.

۷۳ رابطه دو مفهوم وجود انسان با حیوان ناطق متفاوت است، در عبارت انسان موجود است مفهوم وجود از مفهوم انسان جداست و جزء تعریف آن قرار نمی‌گیرد و میان انسان و وجود رابطه ذاتی برقرار نیست.

۷۴ الف) در حقیقت حیوان و ناطق از اجزای تعریفی انسان است و همان چیستی اوست ب) گویای ذات و حقیقت انسان می‌باشد. دیگر این دو مفهوم از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند.

۷۵ از نگاه شیمیایی آب همان هیدروژن و اکسیژن است که با یک دیگر ترکیب شده‌اند اما از نظر فلسفی آب یک موجود واحد و غیرمرکب است و این تفاوت این دو نگاه است.

۷۶ انسان در هر شی ۲ جنبه مشاهده می‌کند: موجود بودن و چیستی داشتن که وجود وجه مشترک موجودات است و ماهیت وجه اختصاصی آن‌ها است.

۷۷ ۱- اسراف یکی از مواردی است که فکر می‌کنیم وجود دارد اما در واقع خیال ما اشتباه می‌باشد و وجود ندارد. ۲- خطای دیدی که برای دیدن اشیا پیش می‌آید و اشیا در واقع آن طوری که ما تصور می‌کنیم نیستند.

۷۸ الف) توماس آکوئیناس (ص ۶) ب) وجوبی (ص ۱۰)

۷۹ در عبارت «انسان حیوان ناطق است»، حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. اما حمل وجود بر انسان در عبارت «انسان موجود است» رابطه‌ی ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. (ص ۵)

۸۰ صحیح (۰/۲۵)

۸۱ ا: وجود (ص ۳)

۸۲ زیرا شکل سه‌ضلعی از اجزای تعریف مثلث و چیستی آن است، و گویای ذات و حقیقت مثلث است. (ص ۵)

۸۳ در عبارت «مثلث شکل سه‌ضلعی است» حمل شکل سه‌ضلعی بر مثلث یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. اما حمل وجود بر مثلث در عبارت مثلث موجود است، رابطه‌ی ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. (ص ۵)